

**Arı Yetiştiricileri Birliğinin oratk dışı kişilere hizmet vermesi durumunda kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edilip edilmeyeceği ile bu işlemin KDV'ye tabi olup olmayacağı hk.**

|                   |                                             |
|-------------------|---------------------------------------------|
| <b>Belge türü</b> | Özelge                                      |
| <b>Kanun</b>      | KURUMLAR VERGİSİ KANUNU                     |
| <b>Özelge no</b>  | B.07.4.DEF.0.24.10.00-KDV/2010-17/1 KVK/-10 |
| <b>Tarih</b>      | 27.08.2011                                  |

**T.C.**

**ERZİNCAN VALİLİĞİ**

**Defterdarlık Gelir Müdürlüğü**

**Sayı** : B.07.4.DEF.0.24.10.00-KDV/2010-17/1 KVK/-10

27/08/2011

**Konu** : Arı Yetiştiricileri Birliğinde KVK Muafiyeti ve KDV İstisnası

İlgide kayıtlı yazınızda, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanununa göre kurulan Birliğinizin, Birliğe üye olmayan arıcıların Arı Kayıt Sistemine (AKS) kayıt olmaları için KDV dahil 1,50 TL' den Plaka (barkod) vermesinin vergi kanunları karşısındaki durumu sorulmaktadır.

**1. KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN**

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu 13.06.2010 tarih ve 27610 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve bu Kanunun yayımı tarihinden 6 ay sonra 4631 sayılı Hayvan Islah Kanununun yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür. Ayrıca, 5996 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç onsekiz ay içinde hazırlanacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar, 4631 sayılı Hayvan Islahı Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan

hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlanmıştır.

Mülga 4631 sayılı Hayvan Islah Kanununun 4 üncü maddesinde; ıslah, yetiştirme ve pazarlama amacı ile tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tabi kooperatif nitelikli birlikler kurulabileceği, bu birliklerin merkez birliği şeklinde örgütlenebilecekleri, bu Kanuna göre kurulan birliklerin 24.4.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasında; gerçek veya tüzel kişilerin, hayvan gen kaynaklarının korunması, ıslahı, geliştirilmesi, yaygınlaştırılması ve pazarlama amacına yönelik özel hukuk hükümlerine tabi birlikler şeklinde organizasyonlar kurabileceği, bu organizasyonların 24.4.1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanacakları hüküm altına alınmıştır.

Bu hükümlerden anlaşılacağı üzere; mülga 4631 sayılı Kanun ve 5996 sayılı Kanun kapsamında kurulan birlikler, tüzel kişiliğe sahip olan özel hukuk hükümlerine tabi kooperatif nitelikli birliklerdir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde kooperatifler, kurumlar vergisi mükellefleri arasında sayılmış olup, aynı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde de kooperatiflerin, esas mukavelelerinde; sermaye üzerinden kazanç dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden hisse verilmemesi, yedek akçelerin dağıtılmaması ve münhasıran ortaklar ile iş görülmesine dair hükümler bulunması şartı ile kurumlar vergisinden muaf olacakları hükme bağlanmıştır. Diğer taraftan, aynı bendin parantez içi hükmünde; esas mukavelelerinde yukarıdaki şartlar mevcut olmakla beraber fiilen bu kayıt ve şartlara uymayan kooperatiflerin muafiyetten faydalanamayacağı belirtilmiştir.

1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "4.13. Kooperatifler" başlıklı bölümünde de açıklandığı üzere, kooperatifler ortaklarının belirli ekonomik çıkarlarının ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarının sağlanıp korunmasını amaçladıkları için faaliyetin normal olarak sadece ortaklarla sınırlı olması gerekmektedir. Bu nedenle, bir kooperatifin kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanabilmesi için ana sözleşmesinde sadece ortaklarla iş görülmesine ilişkin hüküm bulunması ve fiilen de bu hükme uyulması gerekmektedir. Ortak dışı işlemler, ortak olmayanlarla yapılan işlemleri ifade ettiği gibi, kooperatif amacı dışındaki işlerin ortaklarla yapılmasını da ifade etmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalar kapsamında; 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda Ve Yem Kanununa göre kurulan ve kooperatif niteliğinde olan Birliğinizin, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde belirtilen şartları topluca taşıması kaydıyla, kurumlar vergisi muafiyetinden yararlanması mümkün bulunmaktadır.

Ancak, Birliđiniz tarafından birlik üyesi olmayan kişilere Arı Kayıt Sistemine (AKS) kayıt olmaları için belirli bir ücret karşılığı Plaka (barkod) verilmesi halinde, ortak dışı işlemde bulunulmuş olacağından, bu işlemlerin yapıldığı tarihten itibaren kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesisi gerekmektedir.

## **2. KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN**

KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde; ticari, sınaî, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu, aynı maddenin 5 inci fıkrasında ise, bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılmasının, bunları yapanların hukuki statü ve kişiliklerinin, Türk tabiiyetinde bulunup bulunmamalarının, ikametgâh ve işyerlerinin yahut kanuni merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmamasının işlemlerin mahiyetini değiştirmeyeceğı ve vergilendirmeye mani teşkil etmeyeceğı,

17/1-a maddesinde; genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasî partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliğı haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların ilim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetlerinin KDV den istisna edildiğı,

19 uncu maddesinde; uluslararası anlaşma hükümleri saklı kalmak kaydıyla, diğer kanunlardaki vergi, muaflik ve istisna hükümlerinin bu vergi bakımından geçersiz olduğu, katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetlerin ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenleneceğı,

hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağliğı, Gıda Ve Yem Kanununun "Bu organizasyonlar, 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatiflere sağlanan her türlü vergi ve harç muafiyetinden aynı koşullarla yararlanır." hükmünün KDV uygulaması bakımından bir geçerliliğı bulunmamaktadır. Bu itibarla, Birliğinizin faaliyetleri KDV Kanununun 1/1 inci maddesine göre KDV'nin konusuna girmektedir.

Yukarıda yer alan Kanun hükümleri uyarınca, KDV Kanununun 17/1 inci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlar arasında sayılmayan Birliđiniz tarafından yapılan teslim ve hizmetler, KDV Kanununun 17/1-a maddesinde yer alan istisna hükmünden yararlanamayacaktır. Dolayısıyla, Birliđiniz tarafından birlik üyesi olan ya da olmayan kişilere Arı Kayıt Sistemine (AKS) kayıt olmaları için belirli bir ücret karşılığı plaka (barkod) verilmesi halinde, plaka bedellerinin genel oranda (% 18) KDV' ye tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026